

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr
Datum B&W-besluit 28 augustus 2018
Voor de raadsvergadering van
26 september 2018
Behandelen in de raadscommissie op 13 september 2018

Portefeuillehouder wethouder Herbert Raat
Afdeling Financiën
Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
Ruud Koper
020-5404430
r.koper@amstelveen.nl
Algemeen bestuur en middelen (ABM)

Onderwerp

Afweging houden of verkopen aandelen Eneco.

Gevraagd besluit

1. De aandelen Eneco te verkopen waarbij een minimale opbrengst van 30 miljoen euro wordt gerealiseerd;
2. van de verkoopopbrengst 15 miljoen te reserveren voor investeringen in energietransitie en duurzaamheid;
3. van de verkoopopbrengst 10 miljoen te storten in de reserve Sparen Vooraf en in directe samenhang hiermee de jaarlijkse dotatie Sparen Vooraf van 4 miljoen euro te verlagen naar 3 miljoen euro;
4. de resterende verkoopopbrengst toe te voegen aan de algemene reserve;
5. er in de meerjarenbegroting vanuit gaan dat de verkoopbaten in 2020 worden gerealiseerd.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Het vrijkomende geld uit het af te stoten Eneco aandelenbelang gebruiken om te investeren in maatregelen in de energietransitie en duurzaamheid en voor het verstevigen van de reserve Sparen Vooraf en de Algemene Reserve.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Het aandelenbelang Eneco van 1,5% met een geschatte minimumopbrengst van 30 miljoen euro te verkopen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

De dividendinkomsten Eneco worden begroot en verantwoord op Algemene dekkingsmiddelen.

Aanleiding

Besluitvorming september 2017.

September 2017 jongstleden heeft de gemeenteraad unaniem besloten de aandelen Eneco te behouden. In het betreffende raadsvoorstel zijn de onderstaande overwegingen van het college van burgemeester en wethouders verwoord.

Zowel voor- als tegenstanders van de verkoop van hun aandelenbelang kunnen voldoende argumenten vinden om hun keuze te beargumenteren. Wat door de één positief wordt gewaardeerd, kan door een ander negatief worden geduid en vice versa. Waardering van het financiële risicoprofiel, duurzaamheidsprofiel en de mate van zeggenschap in de onderneming en de invloed van toekomstige ontwikkelingen zijn in sterke mate afhankelijk van persoonlijke appreciatie en acceptatie.

Voor dit moment (september 2017) willen wij de raad daarom voorstellen om het belang in Eneco voorshands aan te houden. Wij hebben hiervoor twee belangrijke afwegingen.

1. Het aanhouden van de aandelen is ondersteuning van de strategische koers van de onderneming
2. Aanhouden van de aandelen is op dit moment in het financiële belang van Amstelveen.

Allereerst de inhoudelijke strategische koers die de onderneming al een decennium vaart. Wij zijn van mening dat Eneco een goede en toekomstbestendige, duurzame en succesvolle koers vaart die onze steun verdient. Met het aanhouden van ons aandeel geven wij daadwerkelijk invulling aan onze steun en houden wij enige invloed.

Als tweede belangrijke afweging noemen wij de financiële implicaties. In de gemeentebegroting is een structurele dividendinkomst van 1,4 miljoen euro opgenomen die door Stedin en Eneco gezamenlijk moet worden opgebracht. Over het boekjaar 2017 bedroeg het dividend van Stedin 0,4 miljoen euro en van Eneco 0,9 miljoen. De jaren hiervoor was de verdeling evenwichtiger en in de orde van 50-50.

De indicatieve aandeelhouderswaarde bedraagt 2,5-2,9 miljard euro. Amstelveen ontvangt van de verkoopopbrengst 1,5% (30-40 miljoen euro) of behoudt de huidige dividendinkomst (0,7-1,0 miljoen euro). Als tot verkoop wordt overgegaan zal er binnen de begroting structureel compensatie voor de wegvallende dividendinkomsten moeten worden gevonden. De rentebaten van het –eventueel- wegzetten van de verkoopopbrengst zal met de huidige lage rentestanden volstrekt ontoereikend zijn. Vervroegd aflossen op de leningenportefeuille van de gemeente is door de boetebedingen onaantrekkelijk.

Argumenten

Door de Aandeelhouderscommissie is ten behoeve van de besluitvorming van de aandeelhoudende gemeenten om te verkopen of te behouden een afwegingskader geformuleerd, dat hieronder kort wordt weergegeven.

Publiek belang.

Argumenten voor houden zijn; de gemeente onderkent een publiek belang, warmtebelangen worden geborgd bij continuering aandeelhouderschap en de deelneming in Eneco stimuleert de duurzaamheid agenda.

Argumenten voor verkoop zijn; de gemeente onderkent geen publiek belang, het bedrijfsprofiel Eneco past niet bij publiek aandeelhouderschap, warmtebelang kan worden geborgd via specifieke maatregelen, lokale duurzaamheidsinitiatieven worden met eigen middelen gerealiseerd.

Financieel belang.

Argumenten voor houden zijn; de wet financiering decentrale overheden (Fido) verplicht niet tot verkoop wanneer publiek belang ontbreekt, behoud van dividendinkomsten, draagvlak voor risicobereidheid, meeprofiteren van eventuele waardeinstijging aandelen, verkoopopbrengst nu niet nodig, geen consequenties voor gemeentebegroting

Argumenten voor verkoop zijn; het past in de ratio van de wet Fido om te verkopen als publiek belang ontbreekt en verkoopmogelijkheid wordt geboden, het risicoprofiel wijzigt waardoor grotere volatiliteit in dividendumkering en waarde van bedrijf ontstaat, verkoopopbrengst biedt zekerheid en kan worden gebruikt voor investeringen (op termijn) met een publiek belang of verbeteren van de solvabiliteit.

Mate van zeggenschap.

Argumenten voor houden zijn; gepaste afstand is prima, er is geen behoefte aan actieve inmenging en er is voldoende expertise beschikbaar om dossier inhoudelijk goed vorm te geven.

Argumenten voor verkoop zijn; geen verbondenheid meer met wel en wee van onderneming, er weinig tot niets in de melk is te brokkelen, onvoldoende expertise beschikbaar om dossier inhoudelijk goed vorm te kunnen geven.

Positie ten aanzien van andere aandeelhouders.

Argumenten voor houden zijn; mee kan worden gelift op waarde creatie van de nieuwe private meerderheidsaandeelhouder, verkoop op termijn blijft mogelijk.

Argumenten voor verkoop zijn; niet achterblijven in een minderheidspositie ten opzichte van grootaandeelhouder met wezenlijk andere strategie en plannen, geen zekerheid over toekomstige verkoopvoorwaarden.

Kanttekeningen

Relevante ontwikkelingen.

Inmiddels zijn we een jaar verder, is de verhouding tussen verkopende en houdende aandeelhouders duidelijk en is er het nodige rondom Eneco gebeurd:

- a. Ruim 90% van de aandeelhouders heeft aangegeven te willen verkopen.
- b. Afgelopen periode is Eneco meermalen –negatief- in het nieuws geweest.
- c. CEO Jeroen de Haas (boegbeeld van de onderneming) is vervangen.
- d. Twee commissarissen (waaronder de president-commissaris) zijn afgetreden.
- e. De Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam heeft juli 2018 een onderzoek gelast naar het beleid en de gang van zaken van Eneco.

Genoemde ontwikkelingen dragen niet bij aan positief imago van de onderneming en kunnen uiteindelijk schadelijk blijken voor het groene en duurzame imago van de onderneming. Zakelijk bezien kan een en ander erin resulteren dat het verkoopproces vertraagt en de verkoopopbrengst negatief wordt beïnvloed.

Planning verkoopproces.

Hiernaast zijn het bedrijf, de adviseurs en de transactiecommissie de verkooptransactie aan het voorbereiden. Belangrijk hierbij is het opstellen van de benodigde documentatie voor potentiële investeerders. Hierbij kan gedacht worden aan een bedrijfsplan, een zogenaamde verkoopbrochure, het doen van een boekenonderzoek. Daarnaast is men voornemens de komende periode oriëntatiegesprekken met potentiële investeerders te voeren, zodat Eneco en de aandeelhouders meer kennis krijgen van de markt en de markt vice versa meer te weten komt over Eneco.

Doel van het gereedmaken van de documentatie en het voeren van oriënterende gesprekken is het opstellen van een advies waarvan Eneco en de verkopende aandeelhouders besluiten wat de gewenste transactiewijze en basis voor de verdere executie van de transactie wordt; een beurgang, een veiling, of een dual proces (zowel veiling als beurgang verder uitwerken).

Streven is om dit advies voor december 2018 gereed te hebben. Kort daarna zullen Eneco en verkopende aandeelhouders besluiten over de transactiewijze. Dit betekent het einde van de voorbereidingsfase en de start van de executiefase. Onderzocht wordt op welk moment formele besluitvorming door de gemeenteraden aan de orde is. Dit is afhankelijk van het te kiezen proces (veilingverkoop, beurgang of dual track) en zal naar verwachting uiterlijk 2019 zijn. In hoeverre het door de Ondernemingskamer gelaste onderzoek invloed heeft op de haalbaarheid van genoemde data is thans onduidelijk.

Pas na definitieve besluitvorming door alle aandeelhouders komt er duidelijkheid over het tijdstip, de financiële omvang en de voorwaarden van een transactie. Voor de gemeenten beschikbare verkoopopbrengsten worden niet voor 2020 en mogelijk zelfs daarna verwacht.

De ontwikkelingen rondom Eneco en vooral het feit dat na de gemeenteraadsverkiezingen maart jongstleden meer dan 90% van de aandeelhouders wil verkopen, rechtvaardigen niet langer het aanhouden van ons belang in Eneco. De invloed op de duurzame strategische koers van de onderneming is met een resterend aandelenpakket van minder dan 10% voor de lokale overheden marginaal. Voor het realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen kan de gemeente gezien de fundamenteel gewijzigde verhoudingen beter op zichzelf vertrouwen.

Het ontbreken van zeggenschap in de strategische koersbepaling Eneco van blijvende gemeentelijke aandeelhouders rechtvaardigt de verkoop van de aandelen Eneco.

Financiën

Nederland staat voor een enorme opgave in de energietransitie en duurzaamheid. Het Kabinet kent daarin gemeenten de komende jaren een belangrijke rol toe. Zoals wel vaker bij Haagse plannenmakerij, betekent dit overigens dat gemeenten zelf voor de daarbij horende financiën moeten zorgen. In het collegeprogramma staat de energietransitie hoog op de prioriteitenlijst en in de gemeenteraad is grote aandacht voor de opgaven waarvoor Amstelveen zich ziet gesteld. In 2016 hebt u een Aanpak Duurzaamheid vastgesteld, waarin drie pijlers zijn benoemd: 'circulaire economie', 'energietransitie/fossielonafhankelijk' en 'inclusieve stad'. Voor deze collegeperiode zullen wij een programmatische aanpak duurzaamheid ontwikkelen om de duurzame ambities van uw college te realiseren. Deze aanpak werken we uit in een Deltaplan Duurzaamheid, waarin activiteiten en investeringen op het gebied van circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptatie centraal staan. De realisatie van de pijler 'inclusieve stad' is ondergebracht in het sociaal domein.

Om de energietransitie en duurzaamheid in Amstelveen serieus aan te pakken is het volstrekt logisch een deel van de verkoopopbrengst van het "duurzame Eneco" daarvoor te bestemmen. Op duurzaamheidsmaatregelen gericht kapitaal (was Eneco aandelenkapitaal) komt beschikbaar voor duurzaamheidsmaatregelen in Amstelveen. Wij menen dat uitgaande van een verkoopopbrengst van 30 miljoen euro +, een reservering van 15 miljoen van de verkoopopbrengst goed weergeeft welk belang wij aan investeringen conform het hiervoor aangehaalde Deltaplan Duurzaamheid hechten.

Het spreekt vanzelf dat wij voorstellen omtrent de aanwending van deze middelen in nauw overleg met de raad zullen voorbereiden.

Met het bestemmen van 15 miljoen euro van de verkoopopbrengst Eneco wordt een forse impuls mogelijk voor investeringen conform het Deltaplan Duurzaamheid in Amstelveen waardoor vanuit die optiek een voor Amstelveen optimaal resultaat mogelijk is.

Met het verkopen van de aandelen mist de gemeente dividendinkomsten en daarmee ontstaat structureel een tekort in de begroting. Met het bestemmen van de verkoopbaten dient hiermee rekening te worden gehouden. Voorts is het belangrijk ons te realiseren dat met de verkoop van het aandeel Eneco één van laatste waardevolle "tafelzilverstukken" wordt vervreemd en er bijna geen appeltjes voor de dorst resteren. Bij het bestemmen van de verkoopopbrengst is het verstandig daar bij stil te staan. Een analogie met Noorse model dringt zich op. Noorwegen heeft er zeer bewust voor gekozen om de huidige olie en gasopbrengsten veilig te stellen voor investeringen in de toekomst door het reserveren van een substantieel deel ervan.

Voor de vormgeving van onze situatie stellen wij voor eenmalig 10 miljoen euro van de verkoopopbrengst Eneco in de reserve Sparen Vooraf te storten. Op deze manier blijft er ook voor een komende generatie een "stukje Eneco" beschikbaar. In directe samenhang wordt voorgesteld de jaarlijkse storting in de reserve Sparen Vooraf van 4 miljoen euro terug te brengen naar 3 miljoen structureel

---

per jaar. Met deze structurele verlaging worden de wegvallende structurele dividendinkomsten Eneco gecompenseerd, waardoor sprake blijft van een sluitende meerjarenbegroting.

Communicatie

Persbericht.

Procedure -

Bijlagen -

De secretaris,

De voorzitter,

Bert Winthorst

Bas Eenhoorn

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is

Aanvaarde amendementen / moties

Ongewijzigd aanvaard

Gewijzigd aanvaard

Verworpen

RAADSBESLUIT

Besluit

1. De aandelen Eneco te verkopen waarbij een minimale opbrengst van 30 miljoen euro wordt gerealiseerd;
  2. van de verkoopopbrengst 15 miljoen te reserveren voor investeringen in energietransitie en duurzaamheid;
  3. van de verkoopopbrengst 10 miljoen te storten in de reserve Sparen Vooraf en in directe samenhang hiermee de jaarlijkse dotatie Sparen Vooraf van 4 miljoen euro te verlagen naar 3 miljoen euro;
  4. de resterende verkoopopbrengst toe te voegen aan de algemene reserve;
  5. er in de meerjarenbegroting vanuit gaan dat de verkoopbaten in 2020 worden gerealiseerd.
-

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 26 september 2018.

De griffier,

De voorzitter,

Marnix Philips

Bas Eenhoorn
